

Đám tang thiêu gọi hồn không cốt
Ndam cuh katan **နံ ခုာ် ကတဲာ်**

- Mục đích : Làm đám tang cho người chết mất xác để gọi hồn về tạo xương cốt cho người chết có cơm ăn áo mặc được về cõi âm đến với ông bà tổ tiên
- Tổ chức : Do gia đình con cháu đóng góp tiền của và công sức để thực hiện
- Định kỳ : Nghi lễ không có định kỳ.
- Thời gian và vào lúc : Nghi lễ với thời gian 1 buổi vào buổi sáng hay buổi chiều ngày thứ tư hay thứ bảy trong thượng tuần trăng hay hạ tuần trăng và phải là ngày chẵn không kỳ.
- Địa điểm : Tại sân bãi nghĩa trang.
- Chức sắc chủ lễ : Phải là cả sư *po Adhia* 𑜉𑜂𑜫 𑜏𑜃𑜫𑜀𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 hay phó cả sư *po bac* 𑜉𑜂𑜫 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 ,
- Chức sắc chức việc đồng hành lễ gồm :
- * Thầy *pasaih* 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 ,
 - * Ông đại diện chủ nhà *po damân* 𑜉𑜂𑜫 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 ,
- Gia cầm : Với 5 con gà *mnuk* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 cụ thể : 1 con gà *manuk* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 giỗ sọ dừa, 2 con gà *manuk* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 làm mâm cơm lễ cúng thần yang, 1 con gà *manuk* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 nấu cháo *abu heng* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 và 1 con gà *manuk* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 nấu nước súp *aia rineng* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 ,
- Các món ăn thì có : Cơm *lisei* 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Canh môn cá *aia habai njem labua ikan* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Cá kho *ikan khaow* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Nước súp gà *aia rineng manuk* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Giá *danraok* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Mắm chấm *masin* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Nhúm muối hạt *sara* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Món gỏi *liba* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 Và các món chè , cháo gồm : Cháo gà *abu heng* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Chè viên *abu kam* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Chè sợi *abu ring* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Chè đậu *abu ritak* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 ,
- Các lễ vật khác : Quả trứng gà *baoh manuk* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 , trầu cau *hala panâng* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 , rượu *alak* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 và nước trà *aia caiy* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 Và các loại bánh trái : Bánh tét cây *pei nung ndaon* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Bánh tét cặp *pei nung binah* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Bánh ít *pei dalik* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Bánh *sakaya* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Bánh xôi nướng *pei kadang* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Bánh nỏ *pei kamang* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Bánh gừng *ginraong riya* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Bánh trắng *pei cem* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Bánh ngọt *baoh ahar* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Trái cây *baoh kuyau* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Trái dừa *baoh li-u* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Chuối *patei* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 ,
- Nhạc cụ và ca vũ thì có : Bài kinh *brah madhua* 𑜏𑜃𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫𑜂𑜫𑜁𑜫 - Lời cúng bái của các thành phần chức sắc chức việc. Với các vật dụng thiết yếu.

Quảng Văn Đại